

Szaniawskiego Jerzego

Dzielnice: Żoliborz

Osiedla: Stary Żoliborz

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 1975

Opis

Jerzy Szaniawski (1886-1970) - pisarz, dramaturg, felietonista. Przyszedł na świat w Zegrzynku nad Narwią, ukończył gimnazjum w Warszawie po czym kształcił w Instytucie Rolniczym w Lozannie. Zadebiutował w 1912 roku na łamach "Kurierza Warszawskiego" i satyrycznego tygodnika "Sowizdrzał" serią nowel i humoresek, po wielu latach zebranych w tomie "Łgarze pod Złotą Kotwicą". Swój pierwszy dramat - "Murzyn" - napisał w 1917 roku i zaraz został on wystawiony na scenie Teatru Polskiego, gdzie... okazał się totalną klapą. Jednak kilka miesięcy później wystawiony przez Teatr im. Słowackiego w Krakowie przyniósł mu niebывały rozgłos i zamówienie na kolejne sztuki. W latach 20-tych powstały więc m.in. "Papierowy kochanek", "Ewa", "Lekkołuch", "Ptak", "Żeglarz", "Adwokat i róże". Między nimi opublikował też swoją jedyną powieść - "Miłość i rzeczy poważne". W swoich spektaklach oglądał plejadę polskich aktorów - Aleksandra Zelwerowicza, Irenę Solską, Mieczysława Frenkla czy Stefana Jaracza, z którymi - chociaż z natury samotnik - był zaprzyjaźniony. Lata 30-te przyniosły ze sobą sztuki tej miary, co "Fortepian" i "Most". Rozpoczął też stałą współpracę z Polskim Radiem, dla którego teatru napisał miniatury "Zegarek" oraz "W lesie". Przed samym wybuchem wojny powstały jeszcze "Służbista", "Srebrne lichtarze" oraz "Dziewczyna z lasu". Okres okupacji hitlerowskiej spędził w stolicy, aktywnie działając w ruchu oporu, za co został aresztowany przez Niemców na początku 1944 roku. Cudem wypuszczony na kilka dni przed wybuchem Powstania Warszawskiego, po jego upadku zamieszkał w Krakowie. Tu powstały "Dwa teatry", przekształcone z wcześniejszych miniatur radiowych oraz "Kowal, pieniądze i gwiazdy" a także "Chłopiec latający", zaś w prasie zaczął się ukazywać cykl jego miniatur prozatorskich o profesorze Tutce. W latach 50-tych znalazł się w gronie autorów, którego twórczość uznano za wrogą ideologii realizmu socjalistycznego. Chociaż po śmierci Stalina zakaz ten został cofnięty, napisał tylko "Łucznikę" oraz "Dziewięć lat" w 1960 roku. Był to jego ostatni dramat. Uhonorowany licznymi nagrodami wycofał się z życia publicznego. Zmarł w Warszawie.

Spoczywa:

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatera 32A, rząd II, miejsce 13.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1975.11.24
